



**CSU**

ทุกกลุ่มสาระ • ทุกวิชา • ทุกชั้นปี

# โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย

**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย  
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

# คำอธิบายรายวิชา

## ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย

รายวิชาพื้นฐาน  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย  
เวลา 80 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง พร้อมอธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ อ่านสื่อสารสนเทศที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเรื่องที่อ่าน อธิบายความหมายโดยนัย การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด การเขียนย่อความ การเขียนจดหมาย การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น การกรอกแบบรายการต่าง ๆ การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด พุดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู การฝึกตั้งคำถามและตอบคำถาม การพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังและดูได้อย่างมีมารยาท การระบุชนิดและหน้าที่ของคำและการจำแนกส่วนประกอบของประโยค การเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่น ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

โดยใช้การฝึกทักษะกระบวนการทางภาษา ทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิด และกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ตั้งใจเรียนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ซักถามและสืบค้นเพื่อหาข้อมูล มีความรอบคอบในการทำงาน ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม มีมารยาทในการพูด การอ่าน การเขียน และการฟัง นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง


ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ท 1.1	-	ป.5/1
มฐ. ท 1.1	ป.5/2, ป.5/6	ป.5/3
มฐ. ท 1.1	ป.5/4, ป.5/7, ป.5/8	ป.5/5
มฐ. ท 4.1	ป.5/5	-
มฐ. ท 2.1	ป.5/1, ป.5/3, ป.5/4, ป.5/5, ป.5/6, ป.5/7, ป.5/8, ป.5/9	ป.5/2
มฐ. ท 4.1	ป.5/4, ป.5/6, ป.5/7	-
มฐ. ท 3.1	ป.5/2, ป.5/4, ป.5/5	ป.5/1
มฐ. ท 3.1	-	ป.5/3
มฐ. ท 4.1	ป.5/1	ป.5/2
มฐ. ท 4.1	-	ป.5/3
มฐ. ท 5.1	-	ป.5/4
	21 ตัวชี้วัด	9 ตัวชี้วัด

รวม 30 ตัวชี้วัด

# โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

## ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ป.5

 เวลา 80 ชั่วโมง

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วย การเรียนรู้ที่ 1 การอ่านคำ ในภาษาไทย	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ท 1.1 ป.5/8 มีมารยาทในการอ่าน  ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ท 1.1 ป.5/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ได้อย่างถูกต้อง	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร  2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด	การเรียนรู้เรื่องคำที่มี อักษรนำ คำควบกล้ำ คำที่ มีตัวการ์นต์ เครื่องหมาย วรรคตอน และอักษรย่อ ทำให้อ่านออกเสียงบท ร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้ง อ่านบทร้อยกรองเป็น ทำนองเสนาะได้น่าฟัง นอกจากนี้ การอ่านอย่างมี มารยาทจะช่วยทำให้สื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	10
หน่วย การเรียนรู้ที่ 2 ชนิดของคำ	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ท 1.1 ป.5/4 แยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน  มฐ. ท 2.1 ป.5/1 คัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดและครึ่งบรรทัด  มฐ. ท 2.1 ป.5/9 มีมารยาทในการเขียน  มฐ. ท 4.1 ป.5/1 ระบุชนิดและหน้าที่ ของคำในประโยค	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร  2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด  3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	การจับใจความสำคัญ เรื่องที่อ่าน จะต้องแยก ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน การคิด ลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดหรือครึ่งบรรทัด ให้ถูกต้องและสวยงามตาม หลักการเขียนอักษร และ มารยาทในการเขียน การศึกษาเรื่องชนิดของคำ ทำให้ระบุชนิดและหน้าที่ ของคำในประโยคได้	10

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วย การเรียนรู้ที่ 3 ประโยค	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ท 2.1 ป.5/4 เขียนย่อความจากเรื่องที่ อ่าน มฐ. ท 3.1 ป.5/4 พุดรายงานเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า จากการฟัง การดู และ การสนทนา มฐ. ท 3.1 ป.5/5 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด  ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ท 3.1 ป.5/1 พุดแสดงความรู้ ความ คิดเห็น และความรู้สึก จากเรื่องที่ฟังและดู มฐ. ท 3.1 ป.5/3 วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ จากเรื่องที่ฟังและดูอย่าง มีเหตุผล มฐ. ท 4.1 ป.5/2 จำแนกส่วนประกอบของ ประโยค	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	การเขียนย่อความจากสื่อ ต่าง ๆ เป็นการอ่านและเขียน สรุปใจความสำคัญของเรื่อง ให้มีความกะทัดรัดและ ชัดเจน การพุดแสดงความ คิดเห็นและการพุดรายงาน นั้น ผู้พุดต้องฝึกจับใจความ จากเรื่องที่ฟังและดู พร้อม กับวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ อย่างมีเหตุผล รวมถึงต้องมี มารยาทในการฟัง การดู และ การพุด ส่วนการจำแนก ประโยค จะต้องรู้จักประโยค และส่วนประกอบของ ประโยค	10
หน่วย การเรียนรู้ที่ 4 ภาษา ต่างประเทศ ในภาษาไทย	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ท 2.1 ป.5/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิด เพื่อใช้พัฒนางานเขียน	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร	การเขียนสื่อสารเพื่อ ถ่ายทอดความรู้ ความคิด จากผู้เขียนไปยังผู้อ่าน จะต้องรู้จักเลือกใช้คำ ให้ถูกต้อง ชัดเจน และ	10

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	<p>มฐ. ท 4.1 ป.5/5 บอกคำภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย</p> <p><b>ตัวชี้วัดปลายทาง</b> มฐ. ท 2.1 ป.5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้อง ชัดเจน และ เหมาะสม</p>	<p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต</p>	<p>เหมาะสม แผนภาพโครง เรื่องและแผนภาพความคิด นำไปใช้พัฒนางานเขียนได้</p> <p>ส่วนคำที่ใช้ในภาษาไทย มีทั้งภาษาไทยแท้และ คำยืมจากต่างประเทศ จึงต้องวิเคราะห์ให้รู้ถึง ลักษณะของคำเพื่อ สามารถนำไปใช้ได้อย่าง ถูกต้อง</p>	
หน่วย การเรียนรู้ที่ 5 กาศัพท์ยานี 11	<p><b>ตัวชี้วัดระหว่างทาง</b> มฐ. ท 2.1 ป.5/5 เขียนจดหมายถึง ผู้ปกครองและญาติ</p> <p>มฐ. ท 2.1 ป.5/6 เขียนแสดงความรู้สึกและ ความคิดเห็นได้ตรงตาม เจตนา</p> <p>มฐ. ท 4.1 ป.5/6 แต่งบทร้อยกรอง</p> <p><b>ตัวชี้วัดปลายทาง</b> มฐ. ท 5.1 ป.5/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่ กำหนดและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจ</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต</p>	<p>การเขียนจดหมาย การเขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น การแต่ง กาศัพท์ยานี 11 มีวิธีการ เขียนที่แตกต่างกัน ผู้เรียน ต้องศึกษาทำความเข้าใจ และฝึกเขียน เพื่อให้สื่อสาร ได้ตรงตามเจตนา</p> <p>การท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนด และบท ร้อยกรองได้อย่างเห็น คุณค่า</p>	11

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วย การเรียนรู้ที่ 6 ถ้อยคำ สำนวนไทย	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ท 1.1 ป.5/2 อธิบายความหมายของ คำ ประโยค และ ข้อความที่เป็นการ บรรยาย และพรรณนา มฐ. ท 2.1 ป.5/7 กรอกแบบรายการต่าง ๆ มฐ. ท 2.1 ป.5/8 เขียนเรื่องตาม จินตนาการ มฐ. ท 4.1 ป.5/7 ใช้สำนวนได้ถูกต้อง  ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ท 1.1 ป.5/3 อธิบายความหมาย โดยนัยจากเรื่องที่อ่าน อย่างหลากหลาย	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	การอ่านข้อความที่เป็น การบรรยายและการ พรรณนาให้เขียน ความหมายของคำ ประโยค และข้อความ และอธิบายความหมาย โดยนัยจากเรื่องที่อ่าน การ เขียนเรื่องตามจินตนาการ ต้องเขียนให้ผู้อ่านเห็นภาพ เกิดจินตนาการ ส่วนการ กรอกแบบรายการต่าง ๆ จะต้องกรอกข้อมูลให้ ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อ ประโยชน์ของตนเอง	10
หน่วย การเรียนรู้ที่ 7 คำราชาศัพท์	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ท 1.1 ป.5/6 อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และ ปฏิบัติตาม มฐ. ท 4.1 ป.5/4 ใช้คำราชาศัพท์	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	การเขียนเชิงอธิบายจะ มุ่งอธิบาย แนะนำ หรือ ออกคำสั่งให้ผู้อ่านปฏิบัติ ตาม ส่วนคำราชาศัพท์ เป็นคำที่ใช้กับบุคคลระดับ ต่าง ๆ	9

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วย การเรียนรู้ที่ 8 ภาษาไทยถิ่น ภาษาไทย มาตรฐาน	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ท 1.1 ป.5/7 อ่านหนังสือที่มีคุณค่า ตามความสนใจอย่าง สม่ำเสมอและแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ท 1.1 ป.5/5 วิเคราะห์และแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่าน เพื่อนำไปใช้ในการ ดำเนินชีวิต</p> <p>มฐ. ท 4.1 ป.5/3 เปรียบเทียบภาษาไทย มาตรฐานกับภาษาถิ่น</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต</p>	<p>การอ่านเพื่อการ วิเคราะห์และแสดงความ คิดเห็น นำไปสู่การเลือก อ่านหนังสือที่มีคุณค่า ตามความสนใจนำไปใช้ใน การดำเนินชีวิตได้ ส่วนการ ศึกษาภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาถิ่น ควร เปรียบเทียบความหมาย และการใช้ เพื่อให้สามารถ นำคำมาใช้ในการสื่อสารได้ อย่างถูกต้อง</p>	10